

Center of Excellence या योजनेअंतर्गत सुरु
असलेले व्यवसाय शिल्प कारागीर प्रशिक्षण
योजनेत रूपांतरीत (convert) करण्यास
शासन मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: आयटीआय-२०१४/प्र.क्र. ९४/व्यशि-३

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ०३ जुलै, २०१४

संदर्भ :

- १) डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांचे क्रमांक. DGET-१९/०६/२०१४-CD,
दि. ०६ जून, २०१४ चे पत्र
- २) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाचे पत्र क्रमांक :
२४/सीटीएस/२०१४/२४५, दि. २४/०६/२०१४

प्रस्तावना :

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून दिले जाणारे कौशल्य प्रशिक्षण कारखान्यातील तंत्रज्ञानाच्या गरजेशी सुसंगत होण्यासाठी व कौशल्ययुक्त जागतिक दर्जाचे मनुष्यबळ निर्माण करण्यासाठी कारखाने/औद्योगिक संघटना यांच्या सहकार्याने केंद्र शासनाने सन २००५ या वर्षापासून देशातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा दर्जा उंचावून त्यांना सेंटर ऑफ एक्सलन्समध्ये रूपांतरीत करण्याची योजना सुरु केली होती. केंद्र शासनाच्या सदर योजनेनुसार राज्यातील शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये Center of Excellence (COE) ही बहुकौशल्यावर आधारित योजना सुरु करण्यात आली होती.

सदर योजनेंतर्गत विविध व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे गट (Sector) असून गटनिहाय पहिल्या वर्षी प्रत्येकी २ महिन्याचे Broad Base Basic Training चे ६ मॉड्युल्स व पुढील वर्षी ६ महिन्याचे Advance Modules आणि ६ महिन्याचे शिकाऊ उमेदवारी प्रशिक्षण (Specialized Modules) अशा प्रकारे २ वर्ष कालावधीचे प्रशिक्षण संबंधित प्रशिक्षणार्थ्यांना दिले जात होते. सदर COE ही योजना Multi-skill, Multi-entry, Multi-exit या तत्वावर आधारीत होती.

या योजनेंतर्गत प्रत्येकी २ महिने कालावधीचे ६ मॉड्युल्स असल्याने कोणत्याही एका क्षेत्रातील मॉड्युलमध्ये संबंधित प्रशिक्षणार्थ्यांना संपूर्ण कौशल्य प्राप्त होत नव्हते. त्यामुळे दि. ०२/०६/२०१४ रोजी राष्ट्रीय व्यवसाय शिक्षण परिषदेच्या Sub Committee च्या झालेल्या बैठकीमध्ये खालील प्रस्ताव मान्य करण्यात आलेला आहे-

Sub Committee discussed the above proposal in depth and following was approved.

- i) ITIs are permitted to admit trainees in CoE courses in the session starting from August, 2014
- ii) ITIs would not be allowed to admit trainees in CoE courses in the session starting from August, 2015. However, in specific cases/sector where Employability of CoE trainees were reasonably high, based on the recommendation of the state government, DGE&T may permit to continue admission in CoE courses beyond year 2015 also.
- iii) During 2014-15 the States have the option to continue multi skilling courses or to convert the CoE units into pre-identified CTS courses with deemed affiliation from August, 2014 itself.
- iv) The States may revive old-surrendered trades or they could also opt for newly designed trades based on the recommendations of mentor councils and availability of machine equipment in advance modules. Trades based on revived surrender units would be treated as affiliated. Similarly, trades based on advance modules would be treated as affiliated provided advance modules are affiliated.

डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांच्या दि. ०६/०६/२०१४ रोजीच्या पत्रास अनुसरून व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांनी खालील प्रस्ताव शासनास सादर केला होता-

- १) सद्यस्थितीत राज्यातील शासकीय औ. प्र. संस्थांमध्ये COE बेसिक मॉड्युल च्या ५४० तुकड्यांना (COE Chemical आणि COE Plastic Processing वगळता) संलग्नता प्राप्त असून त्या तुकड्यांचे वर्गीकरण करून त्या CTS अंतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमात सामायोजित करून त्या तुकड्यांमध्ये ऑगस्ट २०१४ च्या प्रवेश सत्रात प्रवेश करण्यात येतील.
- २) COE संलग्नता प्राप्त advance modules मधील तुकड्यांची CTS अंतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमात सामायोजित करण्यात येवून त्या तुकड्यांमध्ये ऑगस्ट २०१५ च्या प्रवेश सत्रात प्रवेश करण्यात येईल.
- ३) COE मधील संलग्नता अप्राप्त तुकड्या CTS अंतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमात सामायोजन करून त्यानंतर संलग्नता प्राप्त करून त्यात प्रवेश करण्यात येतील.
- ४) या व्यवसायांसाठी असलेला शिल्प निदेशक तसेच प्रशिक्षण अधिकारी वर्ग इतर संबंधित व्यवसाय अभ्यासक्रमांसाठी वापरण्यात येईल. त्याबाबतचा सदर कर्मचारी वर्गाचा सामायोजनाचा सविस्तर प्रस्ताव शासनास लवकरच सादर करण्यात येईल.
- ५) ज्या ठिकाणी पदे मंजूर नाही अशा व्यवसाय तुकड्यांसाठी अगोदर पद मंजूर करून नंतर त्याबाबतचा सविस्तर अहवाल शासनास सादर करण्यात येईल.

संचालनालयाने शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

शासकीय औ. प्र. संस्थांमध्ये, COE बेसिक मॉड्युलच्या ५४० तुकड्यांना संलग्नता प्राप्त असून सदर तुकड्यांचे शैक्षणिक वर्ष सन २०१४-१५ पासून CTS योजनेअंतर्गत येणाऱ्या व्यवसाय अभ्यासक्रमात रूपांतर (convert) करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. तथापि, सदर रूपांतरण

करतांना, COE अंतर्गत सुरु असलेल्या ज्या मॉड्युलच्या प्रशिक्षणार्थ्यांना मिळणाऱ्या रोजगाराची संधी मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध असेल अशा प्रकरणी, डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांच्या संदर्भ क्र. १ च्या पत्रानुसार आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी. प्रस्तुत रूपांतरणाची कार्यावाही करतांना केंद्र शासन व डी.जी.ई.टी., नवी दिल्ली यांच्या निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जबाबदार संचालनालयाची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०७०३१७३६५१३३०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा. गो. जाधव)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक (प्रशिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर. (संचालनालयामार्फत)
३. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
५. संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी, (संचालनालयामार्फत)
६. सर्व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, (संचालनालयामार्फत)
७. संबंधित प्राचार्य, शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, (संचालनालयामार्फत)
८. निवड नस्ती (व्यशि-३), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मुंबई.